

Västerås den 29 sept. 92

Hej, Gustav!

Du ville veta något om hur det var i skolan på 20-talet, när jag var liten grabb som du, och gick i Möne skola.

Jag började skolan när jag var 6 år. Det var nog inte så vanligt, men jag var stor och stark och mor och far tyckte väl att jag skulle orka med. Skolskjutsar fanns inte. Man fick gå, cykla eller använda sparkstötting. Jag hade bara ca 2km så det var inga problem, men vissa kamrater hade över halvmilen och det var säkert jobbigt.

Vi gick varannan dag i skolan och fick mycket läxor. Lärarna tjänstgjorde även på lördagarna, och då var turordningen för barnen månd, onsd, fredag eller tisd, torsdag, lördag. De dagar man var hemma fick man läsa läxor och hjälpa till i jordbruket. Min far var lantbrukare och det fanns alltid arbete för barn på en gård.

Någon skolbespisning existerade inte. Alla barn hade med sig en flaska mjölk och smörgåsar i ett paket, och så fick vi sitta i kapprummet bland fuktiga kläder och äta våra smörgåsar. Sen smakade det väldigt bra med mat när man kom hem från skolan.

Eftersom läraren i folkskolan (fr. o m årskurs 3) hade alla klasserna från 3 t o m 6 så fick vi lov att växelvis arbeta självständigt. Detta lade grunden till en fin studieteknik, som jag hade god nytta av vid fortsatta studier på korrespondens, som var en möjlighet för studieintresserade ungdomar på den tiden.

När jag var 12 år hade jag avverkat mina 6 år i skolan och skulle alltså sluta. Men då hade statsmakterna beslutat att man inte fick lämna skolan förrän tidigast det år man fyllde 13. Jag skulle alltså gå om sista året. Jag hade en mycket bra lärare, och han såg till att jag fick läsa överkurser i flera ämnen. Jag fick låna en del av de böcker han använt under sina studier på seminarium som lärarhögskolorna kallades då. Det blev för mig ett riktigt nyttigt år som stimulerade mitt studieintresse och lade grunden till kommande studier.

Efter skolans slut var det ej möjligt att fortsätta studierna i realskola. Depressionen låg tung över landet (1933) och en småbrukare hade ej råd att inackordera barn i en skolstad.

Men det blev korrespondenskurser i stället, och där satt jag på min vindskammare och pluggade svenska, algebra och engelska. Glosorna hade jag på ett papper och mellan hölassen eller sädeslassen satt jag och pluggade glosor. Efter några år i hårt jordbruksarbete sökte jag till folkhögskola, kom in i årskurs 2 (på grund av korrespondensstudier) och sedan blev det lärarhögskola och sedan och sedan - - - .

Ni som går i skolan idag inser kanske inte hur privilegierade ni är. Skolskjutsar, skolmat (som ni ibland gnäller över), raka spåret till gymnasieskolor och högskolor. Studiebidrag och studielån. Stöd från samhället i alla faser. För oss som föddes på 20-talet var det annorlunda.

Din morfar Åke